

Motion till riksdagen 2008/09:U208

av **Hans Linde m.fl. (v)**

Kongo

1 Innehållsförteckning

1	Innehållsförteckning.....	1
2	Förslag till riksdagsbeslut.....	2
3	Inledning	2
4	Plundring av naturresurser.....	3
4.1	Krigets orsaker	3
4.2	Plundringen måste upphöra	3
4.3	Svenskt inflytande över gruvfyndigheter.....	4
5	Ingadammen.....	5
5.1	Stora behov av energi.....	5
5.2	Kritik mot utbyggnad	6
5.3	Utbyggnad på befolkningens villkor	6
6	Bistånd och skuldavskrivningar	7
6.1	Skulder som inte längre existerar	7
6.2	Illegitima skulder.....	8
6.3	Skuldavskrivning på mottagarlandets villkor	8
7	Mäns våld mot kvinnor.....	9

Fel! Okänt namn på

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sverige i FN och inte minst i EU kraftfullt måste verka för ett ingripande mot plundringen av östra Kongos naturtillgångar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom IMF, Världsbanken och FN bör verka för att komponenttillverkare och elektronikbolag i väst tar ett större ansvar för att de mineraler som importeras utvinns under förhållanden där mänskliga rättigheter inte kränks.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i FN och EU på ett kraftfullt sätt måste verka för att de restriktioner mot politiker, militärer och affärsmän som FN rekommenderar genomförs i praktiken.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i FN, EU och andra internationella sammanhang bör medverka till att stabilisera den bräckliga fred som har förhandlats fram så att de fredsöverenskommelser som man enats om förverkligas i praktiken.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att svenska företag måste uppträda som mönsterföretag i arbetet med att ta till vara Demokratiska republiken Kongos naturtillgångar och i relation till befolkningen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige, FN, EU och andra internationella organisationer bör verka för att Ingadammens utbyggnad sker på befolkningens villkor, i enlighet med Uneps och Världsnaturfondens rekommendationer.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ till en ändring av DAC-reglerna så att skuldavskrivningar inte ska få ske inom ramen för biståndsbudgeten.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige för egen del bör avstå från att räkna in skuldavskrivningar i det svenska biståndet.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för IMF, Världsbanken, FN, de regionala utvecklingsbankerna och Parisklubben ska arbeta för att stryka Kongos illegitima skulder.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för IMF och Världsbanken ska arbeta för en översyn av kraven inom HIPC så att de inte motverkar Kongos möjligheter till återuppbyggnad och en fredlig utveckling.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att insatserna mot mäns våld mot kvinnor och för ökad jämställdhet måste utgöra en central del av Sveriges utvecklingsamarbete med Demokratiska republiken Kongo.

3 Inledning

Kampen om Demokratiska republiken Kongos (DRK) naturresurser har varit en röd tråd genom landets historia och fortsätter att döda människor än i dag. I den här motionen avser Vänsterpartiet lyfta fram den roll som utländska företag spelar i den kongolesiska tragedin. Vi menar att Sverige och EU på ett kraftfullt sätt måste ingripa mot plundringen av östra Kongos naturresurser. Det är framför allt mineralet coltan som är särskilt eftertraktat, eftersom det finns i våra vardagliga produkter såsom datorer, mobiltelefoner, kameror och bilar.

Det kongolesiska folket har fått betala ett högt pris för produktionen av dessa varor. Det blodigaste kriget efter andra världskrigets slut ägde rum mellan 1998 och 2002 och kostade tre till fem miljoner människor livet. Kvinnor drabbades särskilt hårt, våldtäkter systematiserades och användes som ett medel i krigföringen. Kriget, som kom att kallas för Afrikas världskrig, fördes mellan olika rebellgrupper med vacklande lojaliteter till olika regeringar i grannländerna och till centralmakten i Kinshasa. När kriget officiellt avslutades år 2002 drog sig trupper tillbaka till respektive ursprungsländer men på många håll har striderna alltjämt fortsatt.

En bräcklig fred framförhandlades under våren 2008 mellan Laurent Nkunda, ett tjugotal rebellgrupper och DRK:s president Joseph Kabila. Men inte heller detta avtal har hållit särskilt bra. Fortfarande pågår det stridigheter i landet, framför allt i de östra delarna. Under sensommaren har striderna blossat upp igen i Nordkivu och uppgifter finns om hundratusentals flyktingar. Kampen om mineralerna är fortfarande en av de faktorer som driver stridigheterna vidare. De vinster som kommer från råvaruexport till multinationella företag som i sin tur producerar produkter, är mycket höga.

Vänsterpartiet anser att det är skamligt att den rika världens efterfrågan på dessa produkter leder till massdödandet av människor i DRK och andra länder. Vi menar att de företag som importerar naturresurser bör se till att framställningen sker under förhållanden där rätten till liv kan skyddas och där andra mänskliga rättigheter inte kränks. Varje långsiktig lösning på konflikten i måste garantera detta.

4 Plundring av naturresurser

4.1 Krigets orsaker

Kriget i DRK kan inte sägas vara en konflikt utan det har varit flera konflikter med många inblandade parter. Inte sällan har striderna framställts som etniska konflikter mellan olika "stammar". Detta är helt felaktigt. Det har också påståtts att grannländer varit i DRK av säkerhetsskäl; det är också felaktigt. Kriget var inget annat än en enda stor plundring av landets naturresurser. Det är en plundring som påbörjades redan under kolonialismen och som fortsatt

Fel! Okänt namn på

till våra dagar. Krigets orsaker har fastställts av säkerhetsrådet 2002 i rapporten "Panel of Experts on Illegal Exploitation of National Resources and other forms of Wealth of the Democratic Republic of the Congo" (S/2002/1146). Enligt säkerhetsrådet fanns en rad amerikanska och västeuropeiska legoförband bakom de regimer som deltagit i kriget eller haft samröre med krigförande parter. Den drivande kraften har varit jakten på naturresurserna. I den resolution som antogs vid säkerhetsrådets 4691:a sammanträde år 2003 förklarades följande:

Genom det enhälliga antagandet av resolution 1457 noterar säkerhetsrådet med oro den fortsatta plundringen av naturresurser som var ett av sätten att leverera bränsle till konflikten. Säkerhetsrådet kräver att alla berörda stater vidtar omedelbara åtgärder för att sätta stopp för dessa illegala aktiviteter, som underblåser konflikten, hämmar ekonomisk utveckling och förvärrar befolkningens lidanden.

I rapporten presenterades en lång lista av företag och personer som varit inblandade i exploateringen och krigföringen och brotten mot mänskliga rättigheter. Det bör noteras att det språkbruk som kom till användning i såväl rapporten som resolutionen är osedvanligt rättfram och kraftfullt jämfört med den återhållsamhet som annars är bruklig i FN-sammanhang. Det står alltså utom allt tvivel att befolkningen i DRK, som är ett av världens fattigaste länder, är svårt plågat av fientliga staters och legoförbands krig samt utländska företags inblandning i plundringen av landets naturtillgångar. De kan med rätta hysa en stark misstänksamhet mot utländska företags och andra staters inblandning i landets angelägenheter.

4.2 Plundringen måste upphöra

Krigets orsaker fastslogs alltså officiellt redan år 2002, men fortfarande är landet DRK drabbat av väpnade konflikter som har sin grund i striden om naturresurserna. Det torde vara en skyldighet för Sverige att i FN och inom EU lägga ned stor möda på att ta itu med den hänsynslösa plundringen av DRK:s naturtillgångar och med kraft medverka till att det kriminella nätverk som byggts upp av korrumperade politiker, militärer och företag tillintetgörs. Vi anser att Sverige i FN och inte minst i EU kraftfullt måste verka för ett ingripande mot plundringen av östra Kongos naturtillgångar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

För flera bolag tycks det vara viktigare att bevisa att problemen i Kongo inte berör dem än att använda sitt inflytande till att stödja en fredlig lösning på en av världens värsta humanitära kriser. Vi menar i stället att komponenttillverkare och elektronikbolag i väst måste ta ett större ansvar för att de mineraler som importeras utvinns under förhållanden där mänskliga rättigheter inte kränks. Sverige bör inom IMF, Världsbanken och FN verka för detta. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Vi menar att Sverige i FN och EU på ett kraftfullt sätt måste verka för att de restriktioner mot politiker, militärer och affärsmän som FN rekommende-

rar genomförs i praktiken. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Slutligen menar vi att Sverige i FN, EU och andra internationella sammanhang bör medverka till att stabilisera den bräckliga fred som framförhandlats så att de fredsöverenskommelser som man enats om förverkligas i praktiken. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4.3 Svenskt inflytande över gruvfyndigheter

Svenska företag är sedan flera år inblandade i exploateringen av DRK:s naturtillgångar. Det svenska Lundin Mining lyckades 1996 att få tillgång till en av världens största koppar- och koboltfyndigheter – Tenke Fungurume Mining (TFM). Lundin Mining äger 24,75 procent av TFM. 57,75 procent ägs av Freeport McMoRan och Copper Company (Freeport) och de sista 17,5 procenten ägs av det kongolesiska statliga gruvföretaget Gécamines. Flera av de svenska statliga AP-fonderna har aktier i Lundin Mining och Freeport McMoRan.

Andra ägare av Lundin Mining är familjen Lundin, British Threadneedle Investment Funds och en rad svenska fonder såsom Robur, Skandia Liv och Skandia Fonder samt några pensionsfonder. Svenskt kapital spelar alltså en betydande roll för TFM-projektet genom delägaren Lundin Mining och indirekt via svenska pensionsfonder. Det gör att vi har ett omfattande inflytande över delar av hur det kongolesiska näringslivet och villkoren för hur en del av den kongolesiska befolkningen utvecklas. Följaktligen är det viktigt att följa upp hur denna verksamhet påverkar landets befolkning och DRK som stat.

TFM:s stora gruvprojekt har sedan det inleddes fått stark nationell och internationell kritik. Diakonia och Swedwatch har undersökt omständigheterna kring det kontrakt som ingicks mellan Gécamines och Lundin Mining. Det kontrakt som slöts mellan det statliga Gécamines krävde president Mobutus godkännande för att kunna implementeras. Lundingruppens grundare, Adolf Lundin, träffade Mobutu 1996 och fick hans godkännande. Det godkännandet var enligt Adolf Lundin själv inte helt gratis. Diktatorn Mobutu krävde en ordentlig donation till sin ”valkampanj” för att gå med på affären. Det är i dag svårt att bevisa om denna donation verkligen utbetalades. Men att själva löftet till Mobutu ändå kunnat spela en roll för det statliga kongolesiska gruvföretaget kan inte uteslutas.

En kort tid efter det att kontraktet ingåtts störtades Mobutu från presidentmakten. Men mutanklagelserna upphörde inte i och med Mobutus fall. Denna gång riktades mutanklagelserna mot Laurent Kabila. Våren 1997 gjorde Lundin Holdings/Tenke Mining Corporation en första utbetalning på 50 miljoner US-dollar till DRK. En parlamentarisk kommission som senare undersökt vart pengarna verkligen gick visade att hälften av dem hamnat på företaget Comiex – ett företag där Kabila själv var en viktig delägare.

Det avtal som slöts mellan Lundin Mining och Mobutu var ett ur flera synvinklar mycket oetiskt avtal och måste rimligen omförhandlas om inte Sveriges och svenska företags anseende i tredje världen ska bli skamfilat. Av Diakonias och Swedwatches rapport framgår det också att TFM och McMo-

Fel! Okänt namn på

Ran, där Lundin Mining är delägare, inte uppfyllt de löften man gett till lokalbefolkningen när man påbörjade sitt gruvprojekt.

Vänsterpartiet menar att den svenska regeringen noga bör följa svenska företags verksamhet i Kongo samt formulera en generell gällande uppförandekod för svenska företags verksamhet i fattiga länder särskilt med avseende på exploateringen av fattiga länders naturtillgångar och befolkningens levnadsvillkor. Detta är viktigt inte enbart utifrån allmänna företagsetiska utgångspunkter. Det är mycket viktigt även när det gäller att bevara freden i regionen och skapandet av ett drägligt liv för befolkningen. Det betyder även att svenska företag till skillnad från tidigare måste uppträda som mönsterföretag i arbetet med att ta till vara DRK:s naturtillgångar och i relation till befolkningen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5 Ingadammen

5.1 Stora behov av energi

Endast 6 procent av befolkningen i DRK har tillgång till el. Ändå utgör Kongo-floden världens största vattenkraftspotential. Den spelar en väldig roll i människornas vardagsliv och löper som en pulsåder genom landet. Dess möjligheter att producera elektricitet utnyttjas i dag i ringa grad. Det finns i dag en kraftverksdamm av format – Ingadammen. Men den räcker inte för att tillfredsställa behoven av elektricitet. Elen produceras i första hand till huvudstaden Kinshasa; många hushåll är i stället anslutna till illegala nätverk.

Ingadammen levererar el även till grannländerna. 45 procent av elförbrukningen i Zimbabwe kom 2003 från Ingadammen. År 1995 bildades Southern African Power Pool (SAPP) av länderna i regionen. Medlemsländerna förband sig att stödja varandra när det gällde produktionen av energi. I dag planeras inte bara reparation utan även en utbyggnad av Ingadammen. Man söker investerare till ett jättligt dammprojekt. Projektets anhängare menar att man genom att bygga ut Ingadammen på det sätt som planerades skulle kunna försörja hela Afrika med el. Ett nytt omfattande elnät planeras också att byggas ut. Ett sydafrikanskt bolag, Eskom, är engagerat i detta projekt. Eskom har i dag 50 procent av hela elmarknaden i Afrika. I Sydafrika har företaget praktiskt taget monopol på elmarknaden, 95 procent.

5.2 Kritik mot utbyggnad

Världsnaturfonden och Unep (FN:s miljöprogram) har i samband med diskussionerna kring projektet förklarat att man vid elplaneringen måste ta stor hänsyn till lokalbefolkningens behov. Det finns en omfattande kritik mot projektet. Kritikerna betonar med eftertryck projektets inverkan på miljön. Dammbygget skulle medföra omfattande folkomflyttningar. De som får glädje av stora dammprojekt är inte befolkningen i den drabbade regionen

utan helt andra grupper i samhället. Stora områden skulle komma att sättas under vatten.

En annan kritik mot projektet är att de områden där dammen ligger är mycket osäkra. Ingadammen ligger i ett område som utgör en härva av väpnade konflikter mellan olika maktgrupperingar. Rebeller från Rwanda och Angola har vid ett par tillfällen belägrat dammen och stängt av eller hotat att spränga elledningar och andra anläggningar. Sådana aktioner har medfört att Kinshasa vid minst ett tillfälle blivit utan el i flera dagar.

Det finns också en kritik som är av distributionsteknisk art. Det är svårt att även med moderna högteknologiska metoder transportera el över långa sträckor utan elförluster. Med högteknologiska metoder förmår man som bäst i Frankrike att nedbringa elförlusterna till 3 procent. När det gäller Afrika och Kongo handlar det om eltransporter över betydligt längre avstånd än i Europa och Frankrike.

Ytterligare kritiska synpunkter har framförts av Fred Pearce i New Scientist som menar att korruptionen är omfattande och kan medföra stora problem vid ett storskaligt dammbygge. 2003 fängslades i Lesotho de ansvariga för ett stort dammbygge för att man begått en rad oegentligheter. Korruptionen i DRK är inte mindre än den i Lesotho.

5.3 Utbyggnad på befolkningens villkor

År 2001 bildades New Partnership for Africa's Development (NEPAD). Det skedde på initiativ av flera afrikanska ledare. NEPAD har förbindelser med G 8 och stöds finansiellt av G 8-länderna. NEPAD har kallats för Afrikas Marshallhjälp. (Parallellt torde bestå i att man ger omfattande ekonomiskt stöd till ett krigshärjat land. I övrigt torde man få leta efter likheter.) Det framförs ofta att om stater samarbetar ekonomiskt eller på annat sätt minskar man risken för krig. Det ligger en del i detta, men tanken har fått mindre giltighet i dag än tidigare.

Förr fördes krig mellan stater. Stater för i dag i allt mindre grad krig med varandra – särskilt i Afrika. Där är det andra som startar och för krig – rebellgrupper och förband av legosoldater som inte sällan får sitt stöd från transnationella företag som med kriget som medel söker ta vara på och utöka sina intressen. Detta gäller i högsta grad DRK. Det som är lösningen på framtidens energiförsörjningsproblem är inte de storskaliga projekten utan de småskaliga – om man avser att tillgodose befolkningarnas behov och inte de stora företagens vinstintresse. Detta betonas inte minst av Unep och Världsnaturfonden.

Den stor utbygganden av Ingadammen i DRK står alltså när det kommer till kritan i motsättning till vad Unep och Världsnaturfonden ytterst eftersträvar. Det är den sistnämnda ståndpunkten som borde vara utgångspunkten för praktiskt taget all energiutbyggnad om den ska betraktas som tjänlig ur miljösynpunkt. Vänsterpartiet anser att Sverige, FN, EU och andra internationella organisationer bör verka för att Ingadammens utbyggnad sker på befolkningens villkor och har Unep:s och Världsnaturfondens uppfattning som utgångspunkt, dvs. att man betonar småskalighet framför storskalighet när det gäller

Fel! Okänt namn på

elproduktion och eldistribution. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6 Bistånd och skuldavskrivningar

6.1 Skulder som inte längre existerar

I budgeten för 2007 anslogs 1,5 miljarder kronor till skuldavskrivningar, 1,2 miljarder av detta avsåg fodringar på DRK. Men de skulder som regeringen menade skulle skrivas av visade sig vara exportkreditgarantier som fallit ut när det gäller affärer som svenska företag gjort i Zaire (nuvarande DRK) och Liberia på 1970- och 1980-talen. De företag som gjorde dessa affärer hade dock sedan länge fått sina förluster täckta av Exportkreditnämnden (EKN), som fungerar som ett självfinansierat försäkringsbolag för de företag som bedriver exportaffärer. Genom åren hade fordringarna som EKN har på dessa länder skrivits ner till 60 miljoner kronor. EKN hade aldrig tidigare erhållit några pengar ur statsbudgeten. När regeringen föreslog att 1,5 miljarder för att täcka skulder som andra länder har till Sverige och svenska exportföretag var det första gången i EKN:s historia som detta inträffade.

För att göra de skuldavskrivningar på 1,5 miljarder kronor som aviserades i budgeten bör man på ett nöjaktigt sätt kunna presentera vari skulderna består och vem som är gäldenär. Så har det inte skett heller. Vad som var än mer uppseendeväckande var att 95 procent av de avskrivningar som aviserades var avskrivningar av skulder som inte längre existerade. Regeringen hade i sin budget utgått från de nominella värdena i stället för de reella och bokförda. Skulderna var i verkligheten värda 60 miljoner kronor. Vad de resterande 1,14 miljarderna ska användas till angavs inte, men vi vet i efterhand att pengarna aldrig gick till skuldavskrivningar eller utvecklingsarbete utan tillbaka in i statskassan.

Vad som i verkligheten inträffade var att regeringen undandrog 1,5 miljarder från biståndsbudgeten och medvetet anslog pengar till avskrivningar av skulder som till 95 procent inte existerar till en myndighet som inte äskat och inte behövde några anslag till några skuldavskrivningar men likafullt försökt gesken av att det handlat om bistånd när det egentligen handlat om att skapa en anslagsbesparing som sedan ska kunna användas till vad som helst – exempelvis skattesänkningar i Sverige. Detta var inget annat än ett försök att föra riksdagen och svenska folket bakom ljuset.

Skuldavskrivningar bör ifrågasättas som en form av bistånd av flera skäl. Felaktigt pådyvlas ansvaret för skuldsättningen det skuldsatta landet, medan den som beviljat lånet undslipper ansvar. En långivare bör rimligen undersöka låntagarens kreditvärdighet. Ofta har det allvarligt försumrats. Vänsterpartiet anser att långgivaren måste ta sin del av ansvaret för skuldsättningen och att det är orimligt att nuvarande regimer ska betala för gamla diktatorers skulder genom uteblivet bistånd. Med detta i åtanke torde det vara olämpligt att rubri-

cera skuldavskrivningar som bistånd och alldeles särskilt om skulden inte finns i verkligheten utan endast består i en bokföringsteknisk manöver.

EU:s DAC-bestämmelser tillåter visserligen att skuldavskrivningar ska kunna betecknas som bistånd när givarländer beräknar andelen bistånd av BNI. Vänsterpartiet anser dock att Sverige bör ta initiativ av en ändring av DAC-reglerna. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Vänsterpartiet menar att Sverige för egen del bör avstå från att inräkna skuldavskrivningar i det svenska biståndet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.2 Illegitima skulder

Vänsterpartiet anser att stora delar av de skulder som Kongo har bör klassas som illegitima och därmed avskrivs helt och hållet. Den nya ledningen i DRK tvingas betala räntor och amorteringar som uppstod under diktatorn Mobutu. Detta är lån som på inget sätt kom befolkningen till del.

Alexander Nahum Sack arbetade redan på 1920-talet fram kriterier som i dag kan ligga till grund för vad en illegitim skuld är. Det handlar om lån som inte kommit medborgarna till del, lån där medborgarna inte haft möjlighet att ge sitt godkännande samt lån där långivarna från början var medvetna om att pengarna inte skulle komma medborgarna till del. Sverige bör erkänna att stora delar av de skulder som Kongo har är illegitima. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Sverige bör också inom ramen för IMF, Världsbanken, FN, de regionala utvecklingsbankerna och Parisklubben arbeta för att stryka Kongos illegitima skulder. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.3 Skuldavskrivning på mottagarlandets villkor

Till sist vill vi också framhäva att när skuldavskrivningar väl görs måste det ske utan ekonomiska tvångsmekanismer. För att fattiga stater ska kvalificera sig för skuldavskrivningar inom HIPC krävs att länderna genomför omfattande reformer, t.ex. avregleringar, privatiseringar och nedskärningar av offentlig sektor. Effekterna av dessa villkor har varit starkt omdiskuterade och mött omfattande kritik från syd, många har hävdade att de motverkar fattigdomsbekämpning.

Villkoren innebär kraftiga inskränkningar i demokratin i syd och motverkar starkt ägandeskapet för utvecklingsarbetet. För Kongo som är ett av världens fattigaste länder är detta mycket negativt, eftersom det försvårar landets möjlighet till återuppbyggnad och fredlig utveckling. Sverige bör därför arbeta inom ramen för IMF och Världsbanken för en översyn av kraven inom HIPC så att de inte motverkar Kongos möjligheter till återuppbyggnad och en fredlig utveckling. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn

7 Mäns våld mot kvinnor

Minst en tredjedel av Kongos kvinnor har blivit våldtagna. Under kriget var mäns våld mot kvinnor utbredd och systematiserat. Det användes av alla parter, även den kongolesiska armén. Sexslaveri, gruppvåldtäkter, könsstympningar, misshandel och mord var vanliga medel under kriget. Men även när de formella stridigheterna upphört ser vi i många fall hur våldet mot Kongos kvinnor fortsätter. Enligt UNHCR förekom 2 200 fall av våldtäkt bara under juni månad i Nordkivu. Många kongolesiska kvinnor har fått sina underliv så söndertrasade att de kommer att ha men för livet. En kongolesisk människorättsaktivist har sagt:

We are not talking about normal rapes anymore. We are talking about sexual terrorism, because they are destroyed – you cannot imagine what’s going on in Congo. We are talking about new surgery to repair the women, because they’re completely destroyed.

Flera FN-soldater som skickats till Kongo har bidragit till dessa övergrepp. BBC har rapporterat att soldaterna betalar en banan eller kaka för sex med våldtagna tonårsflickor som desperat behöver försörja de barn som kommit ur tidigare övergrepp. Detta är mycket hemska brott i sig, men leder också till att trovärdigheten för internationella hjälpinsatser minskar. Det är avgörande att FN:s resolution 1325 genomsyrrar alla delar av FN:s arbete i Kongo och att de fredsfrämjande insatserna är kliniskt rena från sexuella övergrepp.

Våldet mot kvinnor har fortsatt även efter den bräckliga freden. I dag går den största delen av Sidas pengar till DRK i form av humanitära insatser. Men en del går också genom Unifem i syfte att öka jämställdheten mellan kvinnor och män och till andra projekt och organisationer som arbetar med mäns våld mot kvinnor och jämställdhetsfrågor. Vänsterpartiet menar att det är viktigt att stödja lokala initiativ i DRK där kvinnor organiserar sig för att stärka sina positioner. I Sveriges fortsatta utvecklingssamarbete måste insatserna mot mäns våld mot kvinnor och för ökad jämställdhet utgöra en central del. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 15 september 2008

Hans Linde (v)

Marianne Berg (v)

Lena Olsson (v)

Alice Åström (v)

Amineh Kakabaveh (v)

Gunilla Wahlén (v)